

katero je bilo ali popolnoma nekaljivo ali pa vsaj neprikladno podnebjju in zemlji.

Zavest, da bodem mnogim gospodarjem ustregel, ako jih seznanim z dobrim domačim blagom, potisnila mi je pero v roke.

Našemu zelju ugaja precej debela, ne pretežka zemlja. V taki se ponaša jako dobro. Najboljši gnoj mu je masten, dobro razkrojen svinjski gnoj. Ob dobri vzgoji naredi to zelje do 10 funtov težke glave iz katerih narežeš najlepšega belega zelja za prodaj.

Ako bi bilo komu ljubo poskusiti seme domačega zelja, pripravljen sem mu postreči. Kdor si želi omejenega semena, naj mi pošlje poleg natančnega naslova 40 kr. v pisemskih markah in pošljem mu za poskušnjo semena „kašeljskega kapusa“.

Ig. Mercina.
p. Zalog pri Ljubljani.

Državni melijoracijski zaklad in dežela kranjska.

(Dalje.)

Kadar bomo uredili vode ter osušili premokra zemljišča, lotili se bomo tudi namakanja, posebno senožeti. Kmetovalci morajo dospeti do tega, da ne bodo odvisni vedno od vremenskih razmer. Kolikokrat pomanjkuje potrebnega sena, ker je bilo leto suho. Komaj je nekaj prve košnje, za otavo pa primanjkuje dežja, in če ga dolgo ni, zgori trata, in če tudi poslednjič pride blagodejni dež, prepozno je za obilno košnjo, tako da nakošena otava ni toliko vredna, kolikor so kosci vzeli plačila. Pri takih razmerah ni čuda, da gredo posebno večji kmetovalci, ki imajo le najete tuje, dobro plačane posle, rakovo pot v imenji. In koliko je zopet takih presubih zemljišč, katera ob suhih letinah silno malo rodijo. Posnemajmo tudi v tem oziru druge umne napredne dežele. Poglejmo v Italijo, v Lombardijo, katera je bila pred leti naša avstrijska dežela, in ki jo marsikateri naših starejših ljudi pozna, ko je ondi kot vojak živel. Ondi je cela pokrajina namakana, in neodvisni so od suše; ne le travniki, ampak celo tudi njive imajo tako urejene, da na nje napeljujejo po potrebi vode. Ondi nakoševajo na hektaru namakanih travnikov po 400 stotov sena, ogromna množina, neverjetna nam, ki smo zadovoljni, če na hektaru 100 stotov, torej le četrti del nakosimo. A koliko pa je pri nas travnikov, ki jih le po enkrat v letu kosimo, in komaj na orali dobimo 10 do 15 stotov, ali na hektaru 20 do 30 stotov. V Lombardiji nihče ne posodi na zemljišče, katero nima naprave za napeljevanje vode. Seveda bi utegnil kedo trditi, da je na Laškem gorko. Res je v Lombardiji gorkeje nego pri nas, vendar pa tudi ni gorkota toliko silnejša, ker ondi imajo tudi po zimi precej mraza. Pa tudi drugod po Italiji so si oskrbeli naprav za namakanje zemljišč. Pri razstavi leta 1878. je Italija izločila

načrt in poročilo, iz katerega je bilo posneti, da deluje v Italiji 882 družeb, ki skupno napravljajo naprave za namakanje ali napajanje zemljišč. In sedaj imajo že 1.725.000 hektarov zemljišč, katera morejo ob suši namakati!

Kaj lep vzgled nam je Badensko na Nemškem. Ondi so že pred 40 leti napeljali po posebnih dovodilnih pripravih vode na travnike in tudi na njive, obsejane z deteljo, sploh s krmskimi rastlinami. Prav ubogi so bili ondi kmetovalci, in tudi država ni bila nič kaj na trdnem, ker v njen blagajnici je bil veden deficit ali primanjkljaj. Poprijeli so se rosno dela, najeli melijoracijskega kapitala in pričeli zboljšavati zemljišča, in kmalu se je začelo obračati na bolje. Bogati pridelki, obilne košnje tečnega, sladkega sena so pomnožile število živine, in v malo letih so se kmetovalci rešili dolgov, pa tudi državna blagajnica se je tako napolnila, da so še pred doteklimi roki ves izposojeni melijoracijski zaklad vrnili, in dandanes sluje Badensko za deželo, v kateri je kmetski stan srečen, nezadolžen, celo imovit; skoro nepoznana je beseda rubežen, ali celo, da bi komu prodali dom in last! O koliko slabše pa je pri nas! Dal Bog, da se tudi pri nas kedaj obrne na bolje. Badensko je uprav podobno naši deželi, ker je tudi jako hribovito, kajti le 16 odstotkov je ravne zemlje. Tudi glede obnebjja niso kaj na boljšem od nas. Preračunili so, da pridelujejo le z napeljevanjem vode na zemljišča na leto po 3 milijone več na isti zemlji, in to hodi 585.000 ljudem, ki se bavijo ali živijo s kmetijstvom, v prid, torej na sleharnega po 5 gld., in, računec 5% obrestovanja, zboljšalo se je premoženje posamezne kmetske rodbine, ki na pr. šteje 5 oseb, za 500 gld. kapitalne vrednosti.

(Dalje nasled.)

Razpis podpore starim kranjskim čebelarjem.

Podpisani odbor ukrenil je v seji svoji dne 31. marca t. l., z namenom, da vzbuja veselje do čebelarstva in da ob enem pospešuje to stroko kmetijstva, podpirati stare kranjske čebelarje, ki so prišli brez lastne krivde ob vse svoje čebele.

Na podlagi tega ukrepa javlja podpisani odbor, da bode dal tistim kranjskim čebelarjem v prvi polovici meseca maja po 2 do 3 panje (korite) čebel, ki v svoji prošnji na podpisani odbor dokažejo,

- a) da čebelarijo neprestano uže najmanj 20 (dvajset let),
- b) da so brez lastne krivde prišli ob vse svoje čebele in
- c) da niso v stanu si iz svojega premoženja drugih čebel kupiti.

Vsebina teh prošenj, katere ni kolekovati, mora biti potrjena od gospoda župnika prosilčeve fare in od do-
tičnega županstva.

Ob veliki množici prosilcev si pridrži glavni odbor pravico izbrati najpotrebnejše.

Prošnje je uložiti najkasnejši do 27. aprila t. l. pri podpisanem odboru v Ljubljani.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Razne reči.

* Zoper konjske grinte priporočajo naslednje ma-
zilo, katerim namaži zvečer prav dobro grintavo kožo,
zjutraj pa jo izperi z milom; 60 delov živega srebra
(dobiti v vsaki lekarni), 450 delov vazeline, 60 delov
trpentina in 250 delov žvepla.

* Zelenika ali pušpan, s katero obrobujemo vrtno
grede, je, kakor so sedaj izpoznali kokošim strupena.
Zlasti mladi poganjki so škodljivi, ker povzročajo tako
drisko, da nekatere živali celo poginejo.

* Ose pomoriš po njih gnezdih, ako zvečer ob
mraku, kadar je ves roj doma, v trpentinovem špiritu
namočeno in na drogu privezano cunjico zažgeš in jo
vtakneš gnezdju pred vhod in ga potem zadelaš. Sopa-
rica trpentinovega špirita neki precej pomori vse ose.

* Ne preganjajte netopirjev! Netopir je po podobi
svoji grd, in zato ga ljudje, ki ne vedo, da je ena naj-
koristnejših živali, pobijajo — kmetijstvu na veliko
škodo. Netopir je mesojedna žival in se živi ob gose-
nicah, metuljih, hroščih, posebno navadnih, katerih po
noči išče in jih žre. Po izkušnjah je dokazano, da en
sam netopir eno samo noč več 100 hroščev polovi. Če
preganjamo netopirje, pač je očitno, da preganjamo naj-
boljše varuhe kmetijstva in vrtnarstva. Dolžnost umnega
gospodarja bi torej le bila varovati to dobrotljivo živalco
in izkušati, da se pomnoži!

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

(Dalje.)

103.

Beligrad.

Konak ali kraljevska palača stoji na lepem prostoru,
ukusno je pozidana. Prvo nadstropje jej drži šest jonskih,
drugo šest korinških stebrov od mramorja. Palača še ni
dodelana. Škoda, da Beligrad nima dovolj pitne vode,
ostalo vodo morajo dovažati s Save, kar je zelo počasno
in dosta stane.

Stolna cerkev ima lep in visok zvonik. Zunanost
jej ne prikazuje nikakega izrazitega sloga, ali notranjost
je bogata, ukusna in krasna. Ko so se za Miloša prvi
pot oglašili zvonovi in pozdravili krščanskega Boga, za-
grozil se je paša turški v trdnjavi, da bode krogle metal
v mesto. Ali vendar jih ni. Odvrnil ga je od tega na-
klepa edino-le kratki odgovor Milošev: „Nu le, bomo
videli!“ In oradoščeni Srbi so zvonili tri dni, od jutra
do večera.

Popoludne sem šel v Topčider, brez katerega si
ne moreš napraviti popolne slike o Belemgradu. Peljati
se moreš ali po železnici, ali s fijakarjem. Priporočam
fijakarja. V enej uri si na cilju. Topčider je boljše šuma
kakor perivoj, dražesten na vso moč. Mene je najboljše
zanimal Milošev letni dvorec, vzlasti soba, v katerej je
ta junak stanoval in umrl. Zadovoljen je bil s čisto na-
vadnim posobjem. Po stenah vise meči, sablje damaščenke,
s katerimi je sekal glave turške. Poleg te sobe je ka-
pelica, v katerej je prosil pomoči Boga proti dušmaninu
turškemu. Sila prič se pripoveda o tem znamenitem
človeku. Naj navedem eno samo. Nekoč je šel Miloš v
Peterburg k carju. Dvorjaniki so mu rekli, naj počaka
v sprednji sobi, ker je car pri delu. Čaka pol ure, nič
ni. Začne gledati okrog sebe in zagleda v kotu podobo
sv. Nikolaja. Začne globoko se klanjati in križati, kakor
imajo navado pravoslavniki, kedar molijo. Kedar car
stopi v dvorano, knez zamrmra: „Čakal sem jaz, čakaj
še ti“. Naposled se obrne, zadregeta na videz in po-
jeclja: „Oprostite, vaše veličanstvo, molil sem jutranje
molitve“. „Nič, nič“, odvrne car z nasmehom, „prva je
Božja“.

Ko sem pogledal še cerkvico, ki stoji pri letnem
dvorcu, z bogato pozlačenim ikonostasom, posadil sem
se pred kavano. Tu in po travnikih je mrgolelo sveta,
ki je prihajal po železnici. Rad bi bil videl še kraljico
Natalijo, to mučenico, ki je navadno ob šestih dohajala,
pa mi ni bilo moči čakati. Belograjci se morejo pona-
šati s svojim Topčiderom, samo da malo dalje ni ko-
šutnjaka, ker se je pomračilo srbsko ime z umorstvom
plemenitega kneza Mihajla.

Vsaka reč ima svoj konec, treba je bilo slovo
vzeti od Belegagrada. Še enkrat sem se vstopil na oni
kraj, kakor prvi dan ter se oziral po lepej okolici. Na
misel mi je hodila uboga slovenska mladina, katero so
nekdaj Turki ugrabljali in po teh krajih v globoko
Turčijo vlačili. In koliko Slovencev je njega dni palo
pod zidanimi Belegagrada! Toda bežite, črni spomini!

Krasni, bogato nadarjeni narod srbski trpel je
dolgo, trpel je mnogo. Dolgo je Beligrad tičal v težkem
robstvu turškem, zato se niti do danes ni še mogel
čedno umiti, počesati in olepiti. Pa se bodeš še,
mili moj Beligrad, ni se bati. Jamči mi zato divni tvoj
položaj na samem pragu mej zahodom in izhodom;
jamči zemlja, katera sluša tvoje zapovedi, zemlja šu-
movita, rudna in rodovitna; jamči mi ona moč, s ka-
tero si v 45 letih od 16 zidanih hiš poskočil na mnogo
stotin novih; jamči mi ukus, s katerim si je začel ogri-